

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-34/2016/6

Datum: 14. 4. 2016

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	14-04-2016
Šifra:	016-04/16-31513
Povezava:	113-04/16-21
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

- Odgovor na poslansko vprašanje Jožeta Tanka v zvezi z zamaskiranimi in oboroženimi posamezniki na javnih shodih,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 84. redni seji dne 14. 4. 2016.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1

Številka: 00104-34/2016/5

Datum: 14. 4. 2016

Odgovor na poslansko vprašanje Jožeta Tanka v zvezi z zamaskiranimi in oboroženimi posamezniki na javnih shodih

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Jože Tanko je na Vlado Republike Slovenije (Vlada RS) naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi z zamaskiranimi in oboroženimi posamezniki na javnih shodih.

V vprašanju, ki ga je razdelil na osem podvprašanj, je pojasnil, da je v Šenčurju 20. 2. 2016 približno 3000 ljudi mirno protestiralo proti odprtju migrantskega centra in proti slabemu sodelovanju Vlade RS z lokalno skupnostjo glede migrantskega centra. Na shodu ni bilo oboroženih ali zamaskiranih posameznikov, plapolale so slovenske zastave in prepevale so se slovenske pesmi. Na shodu na Kotnikovi ulici v Ljubljani, 27. 2. 2016, v podporo tamkajšnjemu migrantskemu centru, pa je bilo mogoče opaziti zastave in simboliko totalitarnega režima, kot npr. komunistično simboliko, ter simboliko in zastave levega fašizma. V množici ljudi pa je bilo mogoče opaziti posameznike in tudi skupine zamaskiranih in oboroženih ljudi. Ena od takšnih skupin se je postavila pred policiste in nasproti udeležencem drugega shoda, ki je protestiral proti tamkajšnjemu migrantskemu centru in proti migrantski politiki Vlade RS, na isti ulici. Zamaskirani in oboroženi posamezniki so ustno grozili in žalili udeležence nasprotnega shoda. Policisti s slabšo zaščitno osebno opremo so bili obrnjeni proti oboroženim in zamaskiranim udeležencem shoda, boljše opremljeni policisti pa proti udeležencem drugega shoda oz. protishoda. Predsednik Vlade RS pa je pozneje shod v Šenčurju označil za nestrpnost, sovražnost in hujskaštvo zoper migrante ter zatrdil, da gre pri tem za politično igro, ki jo z dezinformacijami spodbujajo nekateri politiki na državni in lokalni ravni. Ta izjava naj bi bila tako diametralno nasprotna njegovi izjavi leta 2012 ob samooklicanih vseslovenskih vstajah, da so protesti logična posledica načetih moralnih in pravnih načel. Predsednik Vlade RS pa se ni odzval s kritikami na shod, kjer so v podporo nastanitve migrantov na Kotnikovi ulici v Ljubljani nastopali zamaskirani in s hladnim orožjem oboroženi posamezniki v družbi nekdanjega predsednika republike Slovenije, Milana Kučana, in nekaterimi politiki ter sindikalisti.

Vlada RS v nadaljevanju podaja odgovore na zastavljena vprašanja oziroma trditve.

Uvodoma Vlada RS pojasnjuje, da je pravica do mirnega zbiranja in do javnih zborovanj zagotovljena v 42. členu Ustave Republike Slovenije. Zakonske omejitve te pravice pa so dopustne, če to zahteva varnost države ali javna varnost, ali varstvo pred širjenjem nalezljivih bolezni. Način uresničevanja ustavne pravice do mirnega zbiranja in javnih zborovanj ureja Zakon o javnih zbiranjih, ki med drugim določa, da ima vsakdo pravico organizirati javne shode in javne prireditve in se jih udeleževati. Za organiziranje javnih shodov je določeno manj pogojev kot za organiziranje javnih prireditev oziroma so ti takšni, da v čim manjši meri ovirajo organizatorja v pravici do mirnega zbiranja in izražanja stališč. Tako je za javni shod potrebno dovoljenje upravne enote le, če se organizira na cesti, ostale shode pa je potrebno prijaviti pri krajevno pristojni policijski postaji. Javni shod ni dovoljen le v primeru, ko je z odločbo pristojne upravne enote prepovedan, kot npr. prepovedano je organizirati shode oziroma prireditve z namenom, da bi se na njih izvrševala kazniva dejanja oziroma pozivalo k izvrševanju kaznivih dejanj, ali z namenom povzročanja nasilja, motenja javnega reda oziroma oviranja javnega prometa.

1. **Kakšno je stališče Vlade RS do javnih shodov, na katerih so v prvih vrstah aktivni zamaskirani posamezniki, ki nosijo prikrito hladno orožje, ki je bilo v drugih državah (npr. Grčija) že uporabljano za napad na policijske enote ter civiliste in to pod istimi simboli (rdeča in črna zastava)?**

Po Zakonu o javnih zbiranjih (Ur. l. RS, št. 64/11 - uradno prečiščeno besedilo) udeleženci na shod ne smejo prinašati orožja, eksplozivnih snovi, pirotehničnih izdelkov ali nevarnih predmetov oziroma snovi ter motiti reda na shodu. Taktika in metodika delovanja policijskih enot, z upoštevanjem vseh načel policijskega delovanja, se prilagaja posamezni aktivnosti policije. Tako tudi v primerih, ko shod varuje policija, primarno zagotavlja varnost vseh udeležencev shoda, nato pa ugotavlja kršitve posameznika.

2. **Kakšno je stališče Vlade RS do javnih shodov, kjer se s strani zamaskiranih in oboroženih posameznikov uporablja izključno totalitarna simbolika, tj. od levega fašizma, ki je v obliki nasilnih akcij v državah Evrope vedno bolj prisoten, do simbolov, s katerimi je bila leta 1991 izvedena vojaška agresija na samostojno Republiko Slovenijo?**

Zakonodaja Republike Slovenije ne določa, da bi nošenje, izobešanje ali kakšna drugačna uporaba tovrstnih simbolov predstavljala protipravno ravnanje. Enako velja tudi za uporabo zastav in simbolov bivše Jugoslavije. Policija ravnanje udeležencev javnega shoda obravnava tudi z vidika ugotavljanja prekrška vzbujanja nestrpnosti po 20. členu Zakona o varstvu javnega reda in miru (Ur. l. RS, št. 70/06). Ali ravnanje posameznika ali skupine vsebuje elemente prekrška ali celo kaznivega dejanja, policija presoja v vsakem konkretnem primeru posebej.

3. **Ali je prisotnost zamaskiranih in oboroženih posameznikov na javnih shodih ali v javnosti v skladu s predpisi, ki urejajo javni red in mir?**

Prisotnost zamaskiranih posameznikov tako na javnih shodih oz. prireditvah ali v javnosti ni prepovedano. V zakon, ki ureja ustavno pravico do zbiranja, ali kateri drugi zakon, ni mogoče navesti vseh načinov zakrivanja obraza, saj se za prekrivanje obraza na javnih shodih lahko uporabijo tudi različni modni dodatki (npr. šal), poleg tega pa bi takšna prepoved veljala za vse udeležence (npr. tudi za otroke s kapo in šalom). Zaradi navedenega je potrebno vsak primer posebej presojati z vidika spoštovanja določb Zakona o javnih zbiranjih, kot tudi po drugih predpisih (npr. Kazenski zakonik, Zakon o varstvu javnega reda in miru), še posebno, če bi ti udeleženci bili povezani z izvrševanjem kaznivih dejanj ali prekrškov. V Zakonu o javnih zbiranjih pa je določeno, da na shod oz. prireditvi udeleženci ne smejo prinašati orožja, eksplozivnih snovi, pirotehničnih izdelkov ali nevarnih predmetov oziroma snovi ter motiti reda na shodu oz. prireditvi. Prav tako je v Zakonu o varstvu javnega reda in miru določeno, da na javnem kraju (v javnosti) ni dovoljeno nositi, razkazovati ali uporabljati dekorativno orožje, imitacije orožja, orožje, ki je namenjeno za alarm, signaliziranje ali druge predmete, ki so po videzu podobni orožju, pa se v skladu z zakonom, ki ureja razvrstitev in kategorizacijo orožja ne štejejo za orožje, če se s tem povzroči vznemirjenje ali občutek ogroženosti pri ljudeh.

4. **Zakaj policijske enote, ki so bile zadolžene za varovanje obeh shodov dne 27. februarja 2016 na Kotnikovi ulici v Ljubljani niso legitimirale, popisale in razorožile zamaskiranih posameznikov, ki so bili oboroženi s hladnim orožjem oziroma kako drugače ukrepale?**

Taktika in metodika delovanja policijskih enot, z upoštevanjem vseh načel policijskega delovanja, se prilagaja posamezni aktivnosti policije. Pri varovanju javnih shodov na Kotnikovi ulici v Ljubljani, 27. 2. 2016, policisti na kraju samem niso zaznali kršitev. Vsi ukrepi policije so bili izvedeni v skladu s pravili stroke in načela sorazmernosti ter primarno usmerjeni v zagotavljanje varnosti udeležencev shoda. Pri tem pa je treba poudariti, da je policija po

zaključku varovanja javnega shoda pričela z zbiranjem obvestil in aktivnostmi za dokazovanje posameznih morebitnih prekrškov ali celo kaznivih dejanj. Za dokazovanje samih prekrškov ni nujno potrebno neposredno ugotavljati identitete na kraju, policisti so namreč vse udeležence neprijavljenih shodov seznanili, da same aktivnosti tudi snemajo, tako da bo lahko pristojni prekrškovni organ tudi na podlagi omenjenega gradiva in drugih dokazov naknadno izvedel ustrezne postopke.

- 5. Katere aktivnosti in ukrepe bo Vlada RS sprejela oziroma izvedla v zvezi s shodom, na katerem so bili ob prisotnosti policijskih enot prisotni zamaskirani in oboroženi posamezniki, predvsem z vidika preučitve tega pojava, identifikacije zamaskiranih in oboroženih oseb ter varnostne ocene pojavov levega ekstremizma, ki že očitno nastopa tudi z oboroženimi zamaskiranimi aktivisti?**

Vlada RS ne bo sprejemala dodatnih ukrepov, ker je policija že ob zaključku varovanja obeh javnih shodov pričela z zbiranjem obvestil in drugimi aktivnostmi za dokazovanje posameznih prekrškov. Policija bo, v primeru ugotovljenih morebitnih prekrškov zoper kršitelje ustrezno ukrepala. Uporaba določenih simbolov na javnih zbiranjih pa je lahko provokativno dejanje do skupin, ki so drugače opredeljene in vrednostno priznavajo drugačne simbole, zaradi česar bo policija odreagirala tudi v smislu ugotavljanja zgodnjih znakov radikalizacije. Ne glede na (ne)ugotovljeno identiteto oseb(e), bo ocenila ali ima dogodek znake zgodnje radikalizacije ter ravnala v skladu s svojimi pooblastili in policijsko stroko.

- 6. Kako bo Vlada RS zagotovila izvrševanje človekove pravice do mirnega in varnega zborovanja tako, da na shodih ne bodo prisotni zamaskirani in oboroženi posamezniki?**

Že Zakon o javnih zbiranjih določa omejitve, zaradi katerih je mogoče shod prepovedati, in sicer je med drugim prepovedano organizirati shode oziroma prireditve z namenom, da bi se na njih izvrševala kazniva dejanja oziroma pozivalo k izvrševanju kaznivih dejanj, ali z namenom povzročanja nasilja, motenja javnega reda oziroma oviranja javnega prometa. Prav tako je v omenjenem zakonu določeno, da na shod oz. prireditev udeleženci ne smejo prinašati orožja, eksplozivnih snovi, pirotehničnih izdelkov ali nevarnih predmetov oziroma snovi. Policija pa je tisti organ, ki ima pooblastila in dolžnost, da vzdržuje javni red tako na organiziranih, kakor tudi na neorganiziranih shodih (shodih, kjer se ljudje zberejo spontano, brez organizatorja). V primerih neorganiziranih shodov pa je policija vedno prisotna. Vlada RS meni, da je s trenutno veljavno zakonodajo vsem primerno zagotovljena pravica do mirnega zbiranja in do javnih zborovanj.

- 7. Ali je stališče Vlade RS, da so spontani javni shodi, kjer lokalno prebivalstvo izraža nestrinjanje glede vladne migrantske politike na lokalni ravni, hujskaštvo ali izvajanje pravice do zbiranja in svobode izražanja?**

Pravica do zbiranja in združevanja izvira iz načela demokracije in je tesno povezana s svobodo izražanja. Za učinkovito delovanje demokracije je potrebno pustiti dovolj odprtega prostora za izražanje informacij, mnenj, kritik, idej in pogledov glede vprašanj, ki so javnega ali skupnega pomena tudi na javnih shodih. Mirno zbiranje je dopustno tudi za izražanje skupin ljudi, katerih stališča so nasprotujoča, kar pomeni, da so dopustni tudi t.i. protishodi, zato Vlada RS meni, da spontani javni shodi niso hujskaštvo in ob tem poziva organizatorje shodov, da le-te v skladu s predpisi prijavijo.

8. Kaj je za Vlado RS definicija hujskaštva in ali je bilo po mnenju Vlade RS to hujskaštvo tudi prisotno v okviru "vseslovenskih vstaj" v letu 2012 in 2013?

Hujskanje je spodbujanje k nasilnemu upiranju zakonitim odločbam ali ukrepom državnih organov ali proti uradni osebi, s poudarkom na nasilju. Po mnenju Vlade RS shodi povezani z migrantsko krizo niso imeli vseh elementov hujskanja, ker so udeleženci shodov svoja mnenja, kritike, ideje in poglede izražali na dokaj miren način. V primeru, da bi bili izpolnjeni vsi elementi "hujskanja", bi policija preiskovala tudi kaznivo dejanje hujskanje k upiranju po 302. členu Kazenskega zakonika (Ur. l. RS, št. Ur. l. RS, št. 50/12 - KZ-1-UPB2, 6/16 – popr. in 54/15).